

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การประยุกต์ใช้นวัตกรรมการดูแลภาวะเรื้อรัง ในการสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ในพื้นที่ศูนย์บริการสาธารณสุข 55 เตชะสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ 35-59 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของศูนย์บริการสาธารณสุข 55 เตชะสัมพันธ์ แขวงช่องนนทรี เขต ยานนาวา กรุงเทพมหานคร ดำเนินการศึกษา ระยะเวลารวม 12 สัปดาห์ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ เป็นกลุ่มละ 30 คน เก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับ คุณลักษณะประชากร

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 1

1. ข้อมูลคุณลักษณะประชากร

กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 83.3 และ 80.0 ตามลำดับ) โดยมีอายุเฉลี่ย 49.0 ปี ในกลุ่มทดลอง และอายุเฉลี่ย 48.07 ปี ในกลุ่มเปรียบเทียบ อายุต่ำสุด 38 ปี และ 36 ปี ตามลำดับ และอายุสูงสุด 59 ปีเท่ากันทั้งสองกลุ่ม สถานภาพสมรส พบว่าในกลุ่มทดลอง และในกลุ่มเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 63.3 และ 60.0 ตามลำดับ) ระดับการศึกษา พบว่าในกลุ่มทดลอง และในกลุ่มเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถม (ร้อยละ 70.0 และ 53.3 ตามลำดับ) อาชีพพบว่าในกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (เป็นแม่บ้าน) รองลงมาคือ รับจ้าง (ร้อยละ 36.7 และ 33.3 ตามลำดับ) และในกลุ่มเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 40.0) รองลงมาคือไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 33.3) โดยแยกเป็นแม่บ้าน และว่างงาน (ร้อยละ 30.0 และ 3.3 ตามลำดับ) รายได้ พบว่าในกลุ่มทดลอง

และในกลุ่มเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 5,000 - 10,00บาท/เดือน รายได้ต่ำสุด 3,000 บาท/เดือน และสูงสุด 20,000 รายได้เฉลี่ย 9,833.3 บาท/เดือน ลักษณะของครอบครัว พบว่าในกลุ่มทดลอง และในกลุ่มเปรียบเทียบ ส่วนใหญ่อยู่กับคู่สมรสและบุตรหลาน (ร้อยละ 46.7 และ 33.3 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง (30 คน)		กลุ่มเปรียบเทียบ (30 คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	5	16.7	6	20.0
หญิง	25	83.3	24	80.0
อายุ				
35-45 ปี	8	26.6	11	26.7
46-55 ปี	16	53.4	15	50.0
56-59 ปี	6	20.0	4	13.3
ค่าเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	49.00 \pm 6.170 ปี		48.07 \pm 6.997 ปี	
ค่าต่ำสุด – ค่าสูงสุด	35-59 ปี		35-59 ปี	
สถานภาพ				
โสด	4	13.3	6	20.0
คู่	19	63.4	18	60.0
หม้าย/ หย่า/ แยก	7	23.3	6	20.0
ระดับการศึกษาสูงสุด				
ประถม	21	70.0	16	53.3
มัธยมต้น	3	10.0	6	20.0
ตั้งแต่มัธยมปลาย/ ปวช.ขึ้นไป	6	20.0	8	26.7
อาชีพ				
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	11	36.7	10	33.4
รับจ้าง	10	33.3	12	40.0
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	7	23.3	7	23.3
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	2	6.7	1	3.3

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง (30 คน)		กลุ่มเปรียบเทียบ (30 คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือนของครอบครัว				
≤ 9,000 บาท	16	53.3	13	43.3
≥ 9,001-บาท	14	46.7	17	56.7
ค่าเฉลี่ย ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	8833.33±4086.001		10833.33±4307.838	
ค่าต่ำสุด – ค่าสูงสุด	3000-20000		5000-20000	
Mode, median	10000, 9,000		12000, 10,000	
ลักษณะของครอบครัว				
ครอบครัวเดี่ยว	6	20.0	14	46.7
ครอบครัวขยาย	14	80.0	16	53.3

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 สมมุติฐานที่ 1 ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ต่อโรคความดันโลหิตสูง ในด้านโอกาสเสี่ยง ความรุนแรง การรับรู้ต่อประโยชน์และอุปสรรคของการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ดีวก่อนการทดลองและดีวกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

2.1.1 การรับรู้โอกาสเสี่ยง ความรุนแรงของการเกิดโรคความดันโลหิตสูง กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้โอกาสเสี่ยง ของการเกิดโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (3.24 ; SD 0.54 และ 3.61; SD 0.47 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.69$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (3.23; SD 0.72 และ 3.07; SD 0.65 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 2.04$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.051$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่าก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.24 ; SD 0.54 และ 3.23; SD 0.72 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.10$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.918$) หลังการทดลอง พบว่า ทั้งสองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.61; SD 0.47 และ 3.07; SD 0.65 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เพิ่มขึ้น มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กัน ($t = 5.14$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$)

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการทดลองในระดับในระดับมาก (3.06 ; SD 0.69 และ 3.55; SD 0.51 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.77$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.17 ; SD 0.63 และ 3.17; SD 0.71 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า พบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 0.00$, $df = 29$, $p\text{-value} = 1.000$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.06 ; SD 0.69 และ 3.17 ; SD 0.63 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.83$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.409$) หลังการทดลอง พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.55; SD 0.51 และ 3.17; SD 0.71 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้โอกาสเสี่ยงเพิ่มขึ้นมากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.02$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.004$)

2.1.2 การรับรู้ประโยชน์ และอุปสรรคของการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (3.43; SD 0.52 และ 3.67; SD 0.46) แต่เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.99$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง ในระดับมาก (3.33; SD 0.62 และ 3.25; SD 0.58 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.88$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.388$) เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่าก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.43; SD 0.52; 3.33; SD 0.62 ตามลำดับ) แต่เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.88$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.381$) หลังการทดลองพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.67; SD 0.46 และ 3.25; SD 0.58 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.91$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$)

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการทดลองในระดับในระดับปานกลาง (2.41; SD 0.79; 2.83; SD 0.60 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.95$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.37; SD 0.73 และ 2.29; SD 0.77) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.90$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.376$) เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า

ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อุปสรรคในระดับปานกลาง (2.41; SD 0.79 และ 2.37; SD 0.73 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติ ($t = 0.27$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.787$) หลังการทดลอง พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.83; SD 0.60; 2.29; SD 0.77 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.32$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$) ดังตารางที่ 4.2

2.2 สมมุติฐานที่ 2 ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของตนเอง ครอบคลุม แก่นนำชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ดีวก่อนการทดลองและดีวกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

2.2.1 การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของตนเอง ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของตนเอง ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการในระดับน้อย (1.76; SD 0.62) และมาก (3.07; SD 0.48) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 11.98, df = 29, p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองในระดับน้อย (1.84; SD 1.38 และ 1.97; SD 0.55) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 1.04, df = 29, p\text{-value} < 0.309$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยในระดับน้อย (1.76; SD 0.62 และ 1.84; SD 1.38 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.69, df = 58, p\text{-value} = 0.495$) แต่หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในระดับมาก (3.07; SD 0.48) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับน้อย (1.97; SD 0.55) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของตนเอง เพิ่มขึ้นมากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 11.06, df = 58, p\text{-value} < 0.001$)

2.2.2 การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัว ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัว ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในระดับปานกลาง (2.60; SD 0.90) และมาก (3.19; SD 0.61) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.59, df = 29, p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (2.85; SD 0.63 และ 2.69; SD 0.59 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 1.80, df = 29, p\text{-value} = 0.082$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.60; SD 0.90 และ 2.85; SD 0.63 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 1.63, df = 58, p\text{-value} = 0.108$) แต่หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มในระดับมาก (3.19; SD 0.61) และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.69; SD 0.59) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.26, df = 58, p\text{-value} < 0.001$)

2.2.3 การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของแกนนำชุมชน ในการป้องกันโรค

ความดันโลหิตสูง

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของแกนนำชุมชน ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (3.07; SD 0.77 และ 3.67; SD 0.43 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.79$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (2.91; SD 0.60 และ 2.93; SD 0.57 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 0.18$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.860$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มก่อนการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.07; SD 0.77) และระดับปานกลาง (2.91; SD 0.60) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของกลุ่มเสี่ยงต่อการมีส่วนร่วมของแกนนำชุมชน ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ไม่แตกต่างกัน ($t = 1.06$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.298$) แต่หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.67; SD 0.43) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.93; SD 0.57) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 8.36$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$)

2.2.4 การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการ

ป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของกลุ่มเสี่ยงต่อการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (3.21; SD 0.70 และ 3.74; SD 0.43 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.12$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองในระดับมาก (3.03; SD 0.62 และ 3.04; SD 0.50 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 0.22$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.831$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.21; SD 0.70 และ 3.03; SD 0.62 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย ไม่แตกต่างกัน ($t = 1.15$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.256$) แต่หลังการทดลอง พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.74; SD 0.43 และ 3.04; SD 0.50 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 7.26$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$)

ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่มของกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ ต่อการรับรู้การมีส่วนร่วม

ตัวแปร	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง (สัปดาห์ที่ 12)		t, df, p-value (ภายในกลุ่ม)
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของตนเอง ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง						
กลุ่มทดลอง	30	1.76	1.62	3.07	1.03	11.98; 29; <0.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	1.84	1.38	1.97	1.27	1.04; 29; 0.309
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		0.69; 58; 0.495		11.06; 58; < 0.001		
การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัว ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง						
กลุ่มทดลอง	30	2.60	3.38	3.19	2.06	5.59; 29; <0.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.85	2.37	2.69	1.59	1.80; 29; 0.082
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		1.63; 58; 0.108		5.26; 58; < 0.001		
การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของแกนนำชุมชน ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง						
กลุ่มทดลอง	30	3.07	3.24	3.67	1.56	5.79; 29; <0.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.91	2.27	2.93	1.83	0.18; 29; 0.860
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		1.06; 58; 0.298		8.36; 58; < 0.001		
การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง						
กลุ่มทดลอง	30	3.21	1.96	3.74	1.04	4.12; 29; <0.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	3.03	1.63	3.04	1.20	0.22; 29; 0.831
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		1.15; 58; 0.256		7.26; 58; < 0.001		

2.3 สมมุติฐานที่ 3 ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในด้านการควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย และการจัดการความเครียด ดีวก่อนการทดลองและดีวกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

2.3.1 พฤติกรรมการควบคุมอาหาร

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยด้านการควบคุมอาหารเพื่อป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังการทดลองในระดับปานกลาง (2.79; SD 0.99) และมาก (3.62; SD 0.88) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สถิติ ($t = 6.98, df = 29, p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.65; SD 0.78 และ 2.68; SD 0.76 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 0.24, df = 29, p\text{-value} = 0.815$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่าก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.79; SD 0.99 และ 2.65; SD 0.78 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ($t = 0.79, df = 58, p\text{-value} = 0.433$) แต่หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.62; SD 0.88) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.68; SD 0.76) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการควบคุมอาหาร มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.78, df = 58, p\text{-value} < 0.001$)

2.3.2 พฤติกรรมการออกกำลังกาย

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยด้านการออกกำลังกาย เพื่อการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงก่อนและหลังการทดลองในระดับปานกลาง (3.55; SD 1.19) และมาก (4.32; SD 0.67) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.92, df = 29, p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองในระดับปานกลาง (3.58; SD 1.08 และ 3.45; SD 1.18 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 1.61, df = 29, p\text{-value} = 0.118$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (3.55; SD 1.19 และ 3.58; SD 1.08 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ($t = 0.12, df = 58, p\text{-value} = 0.902$) แต่หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (4.32; SD 0.67) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (3.45; SD 1.18) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.02, df = 58, p\text{-value} < 0.001$)

2.3.3 พฤติกรรมการจัดการความเครียด

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยด้านการจัดการความเครียด เพื่อการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังการทดลองในระดับปานกลาง (2.53; SD 0.74) และมาก (3.10; SD 0.57) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังจากทดลองคะแนนเฉลี่ย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.75$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองในระดับปานกลาง (2.57; SD 0.67 และ 2.71; SD 0.68 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 1.40$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.171$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.53; SD 0.74 และ 2.57; SD 0.67 ตามลำดับ) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ย ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.34$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.737$) แต่หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (3.10; SD 0.57) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง (2.71; SD 0.68) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านการจัดการความเครียด มากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.39$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$) ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่มของกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ ในเรื่องพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

ตัวแปร	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง (สัปดาห์ที่ 12)		t, df, p-value (ภายในกลุ่ม)
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในด้าน						
การควบคุมอาหาร						
กลุ่มทดลอง	30	2.79	3.74	3.62	2.51	6.98; 29; <0.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.65	3.10	2.68	2.85	0.24; 29; 0.815
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		0.79; 58; 0.433		6.78; 58; < 0.001		
พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในด้าน						
การออกกำลังกาย						
กลุ่มทดลอง	30	3.55	2.19	4.32	0.96	3.92; 29; <0.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	3.58	2.00	3.45	2.16	1.61; 29; 0.118
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		0.12; 58; 0.902		4.02; 58; < 0.001		
พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในด้าน						
การจัดการความเครียด						
กลุ่มทดลอง	30	2.53	2.79	3.10	1.70	5.75; 29; <0.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	2.57	2.56	2.71	1.72	1.40; 29; 0.171
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		0.34; 58; 0.737		4.39; 58; < 0.001		

2.4 สมมุติฐานที่ 4 ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีความเปลี่ยนแปลงดีกว่าก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ในเรื่องดัชนีมวลกาย รอบเอว และระดับความดันโลหิต

2.4.1 ดัชนีมวลกาย

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยดัชนีมวลกายก่อนและหลังการทดลอง 25.73 (SD 4.50) และ 25.33 (SD 4.36) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังจากทดลองคะแนนเฉลี่ยดัชนีมวลกาย น้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.88$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.007$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ก่อนและหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 26.03 (SD 4.76) และ 26.35 (SD 4.92) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยดัชนีมวลกาย มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.28$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.003$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ย 25.73 (SD 4.50) และ 26.03 (SD 4.76) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยดัชนีมวลกาย ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.25$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.803$) แต่หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยดัชนีมวลกาย 25.33 (SD 4.36) และ 26.35 (SD 4.92) ตามลำดับ โดยคะแนนเฉลี่ยดัชนีมวลกายกลุ่มทดลองลดลง แต่กลุ่มเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยดัชนีมวลกาย ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.85$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.398$)

2.4.2 รอบเอว

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยรอบเอว ก่อนและหลังการทดลอง 89.92 (SD 12.62) และ 89.69 (SD 12.62) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยรอบเอว น้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.39$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.023$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังการทดลอง 84.28 (SD 7.21) และ 84.35 (SD 7.26) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 1.49$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.148$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ย 89.92 (SD 12.62) และ 84.28 (SD 7.21) ตามลำดับ โดยกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ คิดเป็น 5.64 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยรอบเอว แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.13$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.037$) พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยรอบเอว 89.69 (SD 12.62) และ 84.35 (SD 7.26) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยรอบเอว ลดลง ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยรอบเอว เพิ่มขึ้น แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.02$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.048$) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่มของกลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ ในเรื่องดัชนีมวลกาย และรอบเอว

ตัวแปร	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง (สัปดาห์ที่ 12)		t, df, p-value (ภายในกลุ่ม)
		\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	
ดัชนีมวลกาย						
กลุ่มทดลอง	30	25.73	4.50	25.33	4.36	2.88; 29; 0.007
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	26.03	4.76	26.35	4.92	3.28; 29; 0.003
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		0.25; 58; 0.803		0.85; 58; 0.398		
รอบเอว						
กลุ่มทดลอง	30	89.92	12.62	89.69	12.62	2.39; 29; =0.023
กลุ่มเปรียบเทียบ	30	84.28	7.21	84.35	7.26	1.49; 29; 0.148
t, df, p-value (ระหว่างกลุ่ม)		2.13; 58; 0.037		2.02; 58; 0.048		

2.4.3 ระดับความดันโลหิต

ระดับความดันโลหิตซิสโตลิก

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตซิสโตลิก ก่อนและหลังการทดลอง 129.73 (SD 6.12) และ 123.27 (SD 4.68) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตซิสโตลิก น้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.08$, $df = 29$, $p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตซิสโตลิก ก่อนและหลังการทดลอง 129.13 (SD 5.93) และ 130.77 (SD 5.32) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่าก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ($t = 1.38$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.179$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตซิสโตลิก 129.73 (SD 6.12) และ 129.13 (SD 5.93) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตซิสโตลิก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.39$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.701$) แต่หลังการทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตซิสโตลิก กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ย 123.27 (SD 4.68) และ 130.77 (SD 5.32) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตซิสโตลิก น้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 5.80$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$)

ระดับความดันโลหิตไดแอสโตลิก

กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตไดแอสโตลิก ก่อนและหลังการทดลอง 84.07 (SD 4.06) และ 80.73 (SD 3.99) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตไดแอสโตลิกน้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.16$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.004$) ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง 83.60 (SD 4.45) และ 84.30 (SD 4.05) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ก่อนและหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกัน ($t = 0.90$, $df = 29$, $p\text{-value} = 0.378$) การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ก่อนการทดลอง ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตไดแอสโตลิก 84.07 (SD 4.06) และ 83.60 (SD 4.45) ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($t = 0.42$, $df = 58$, $p\text{-value} = 0.673$) แต่หลังการทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตไดแอสโตลิก กลุ่มทดลอง และกลุ่มเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ย 80.73 (SD 3.99) และ 84.30 (SD 4.05)ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยระดับความดันโลหิตไดแอสโตลิก ลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.44$, $df = 58$, $p\text{-value} < 0.001$) ดังตารางที่ 4.6

